
DE FØRSTE HAVNEARBEJDERORGANISATIONER

*

Det vilde være ganske misvisende at begynde Skildringen af de københavnske Havnearbejderes Organisationsforhold med 1914, det Aar, Havnearbejdernes Fællesforbund blev stiftet. Det faglige Organisationsarbejde blandt de københavnske Arbejdsmænd og dermed ogsaa blandt Havnens Arbejdere kan føres meget længere tilbage i Tiden, og forinden vor nuværende Organisations Dannelse havde der i mange Aar bestaaet Fagforeninger for enkelte Grupper af Havnearbejdere. Kularbejdernes Fagforening og Sæd- og Stykgodsarbejdernes Fagforening, der senere antog Navnet Havnearbejdernes Forbund, blev allerede oprettet i 1884, og i samme Aar dannede ogsaa Trælastarbejderne en Fagforening, der dog kun fik en kort Levetid, men som i 1895 blev genoprettet i en nogen anden Form. Hertil kom saa i 1899 Frihavnsarbejdernes Fagforening, der stiftedes som en Sammenslutning for de faste Arbejdere. Indenfor disse Organisationer fik man ret hurtig Forstaaelse af Nyttens og Nødvendigheden af en Sammenslutning til bedre Varetagelse af Havnearbejdernes fælles Interesser og Tilvejebringelse af ensartede Løn- og Arbejdsvilkaar, og der paabegyndtes da ogsaa et Samarbejde med dette Maal for Øje. Der skulde dog hengaa adskillige Aar, forinden Tiden var moden til at realisere Samlingstanken gennem Oprettelse af en fælles Organisation for samtlige Havnearbejdere i København.

I Slutningen af Halvfjerdserne blev de unge og endnu svage Fagforeninger ramt af haard Modgang. De kunde ikke holde Stand overfor det voldsomme Tryk, de udsattes for som Følge af den økonomiske Nedgang og den heraf fremkaldte store Arbejdsløshed. En Del Fagforeninger stagnerede og førte en kummerlig Tilværelse. Andre bukkede helt under for Krisens Følger eller for

Arbejdsgivernes Angreb, der sattes ind for at knuse Organisationerne og trykke Lønningerne ned til det mindst mulige. I Begyndelsen af Firserne skete der dog et Omsving med Konjunktur-
opgang og aftagende Arbejdsløshed. Arbejderne fattede atter Mod og begyndte at røre paa sig. Der kom paany Liv og Grokraft i den faglige Bevægelse, og i 1883/84 oprettedes ikke mindre end 30 nye Fagforeninger.

Paa den Tid var Arbejdsmændenes Kaar yderst slette. I København udgjorde Arbejdslønnen fra 2.— til 2,25 Kr. pr. Dag for løst Arbejde, og fra 11.— Kr. til 14.— Kr. pr. Uge for mere fast Arbejde. Arbejdstiden var fra Kl. 6 Morgen til Kl. 7 eller 7,30 Aften. I en Beretning fra den Tid hedder det, at Aanden blandt de københavnske Arbejdsmænd i Almindelighed var præget af Haabløshed og Mismod, Mistro indbyrdes og Bitterhed udadtil.

Under disse Forhold var det selvfølgelig vanskeligt at finde Gehør for den faglige Organisationstanke, men ikke destomindre fandtes der en lille Kreds af Arbejdsmænd, der ikke gav op og var besjælet af Overbevisningen om Organisationens Nødvendighed og troede paa Muligheden af at samle Arbejdsmændene til fælles Virke for en Forbedring af Datidens usle Kaar.

Den 19. Marts 1884 fremkom der i »Social-Demokraten« et Opraab til de københavnske Arbejdsmænd om at slutte sig til en »Arbejdsmandsforening«, der blev oprettet paa et Møde den 21. Marts og startede med 62 Medlemmer. Paa Organisationens konstituerende Generalforsamling den 3. April i »Kommunekjældereren« i Gothersgade antog den Navnet Arbejdsmændenes Forbund. Navnet var for saa vidt misvisende, som det ikke drejede sig om et Landsforbund, idet dens Virkefelt alene var København. Meningen med Navnet var utvivlsomt at antyde, at man vilde samle alle Arbejdsmænd uanset Arten af deres Arbejde. Dette Maal naede man dog ikke at gennemføre i Praksis. Forbundets Medlemmer bestod overvejende af Jord og Betonarbejdere, der vedblev med at udgøre Grundstammen, men desuden havde allerede forinden Forbundets Start enkelte andre Arbejdsmandsgrupper oprettet deres egne Fagforeninger, og i Aarene efter 1884 fulgte en Række andre Arbejdsmandsbrancher dette Eksempel. Først i 1897 lykkedes det som bekendt at samle alle Landets Arbejdsmænd i et landsomfattende Forbund.

Kularbejdernes første Fane, der nu er skænket til Ophængning paa Bymusæet.

KULARBEJDERNES FAGFORENING

Den første faglige Sammenslutning for Havnearbejdere ved Københavns Havn var Kularbejdernes Fagforening, der stiftedes den 8. Januar 1884 paa et Møde af en Del af de ved Kullosning beskæftigede Arbejdere, og næst efter Murarbejdsmændenes Fagforening, der allerede oprettedes i April 1880, var det den første Arbejdsmandsorganisation i København, der dannedes efter den gamle Fagforening af 1873, der fremdeles bestod, men førte en ret ubemærket Tilværelse.

Havnearbejdernes første Forsøg paa at betræde Organisationens Vej var forbunden med adskillige Vanskeligheder, som vi ikke kender noget til i Dag. Saaledes blev Udkastet til Fagforeningens Love først forelagt Arbejdsformændene til Godkendelse, og efter at disse havde bifaldet det, blev det forelagt Medlemmerne paa et

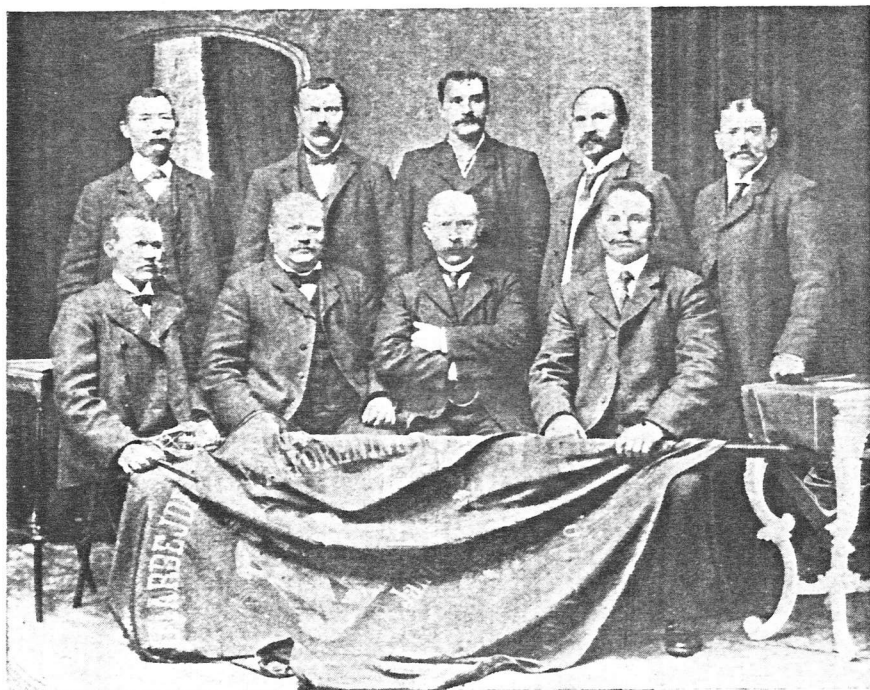
Møde den 24. Januar. Her var der et Medlem, som udtalte den Mening, at Lovene først burde have været vedtaget af Medlemmerne, forinden de var blevet forelagt Formændene, men overfor denne meget fornuftige Bemærkning blev der fra Ledelsens Side gjort gældende, at naar Formændene forpligtede sig til kun at tage Foreningens Medlemmer i Arbejde, maatte de ogsaa have berettiget Indflydelse paa Affattelsen af Foreningens Love, der bl. a. indeholdt en Bestemmelse om, at der for Natarbejde skulde betales et Tillæg paa 50% af Lønnen.

Fagforeningens første Lokale var i Havnegade 35, Kælderen, hvor Indbetaling af Kontingent fandt Sted og Indmeldelser kunde ske. Ledelsen satte straks ind med en kraftig Agitation og afholdt sammen med den i August Maaned oprettede Fagforening for Sæd- og Stykgodsarbejdere en Række offentlige Møder, der dog med Hensyn til Medlemstilgang ikke altid gav de forventede Resultater.

Et af de første Ønsker, Medlemmerne fik opfyldt, var Anskaffelse af en Fane, der allerede blev indviet i Juni 1884. Dette Samlingsmærke, hvorunder Kularbejderne skulde fylkes i Kamp og til Fest, og som skulde vaje, naar et Medlem og Kampfælle skulde vises den sidste Ære, er af blaat Silketøj og rigt udstyret.

Kularbejdernes Fagforening begyndte sin Virksomhed med 28 Medlemmer, men synes i den første Tid at have haft rivende Fremgang. Fagforeningen foretog allerede i September Maaned et heldigt Lønfremskud, hvad der sikkert har bidraget til Medlemsfremgangen. I »Social-Demokraten« for den 5. November angives Medlemstallet endog til 800, men dette Tal turde vist nok være altfor højt. I 1900 blev Medlemstallet anslaaet til 500, men nøjagtige Oplysninger om Medlemstallet haves kun fra 1903, hvor Kularbejderne indmeldte sig i Dansk Arbejdsmandsforbund. I Forbundets Medlemsstatistik er Kularbejdernes Fagforening i dette Aar opført med 367 Medlemmer. I 1905 havde Fagforeningen omtrent dobbelt saa mange Medlemmer som Havnearbejdernes Forbund, nemlig 371, og ved Sammenslutningen i 1914 talte Fagforeningen 777 Medlemmer, d. v. s. 6 flere end Havnearbejdernes Forbund.

I Aarenes Løb har Kularbejdernes Fagforening ført flere Lønbævælgelser og været inddraget i adskillige Arbejdskonflikter, som

Bestyrelsen for Kularbejdernes Fagforening ved 25 Aars Jubilæet den 8. Januar 1909.

den iværksatte enten alene eller sammen med de øvrige københavnske Havneorganisationer, med hvilke den gennem alle Aar har opretholdt et mere eller mindre snævert Samarbejde. Da imidlertid de fleste Konflikter saavel som Samarbejdet berører alle Havneorganisationer, har vi, for at undgaa unødige Gentagelser, i de to følgende Afsnit givet en samlet Fremstilling af Arbejdet paa disse to Omraader i Tiden fra 1884 til 1914.

Til Slut anføres en Fortegnelse over Fagforeningens Formænd fra 1884 til 1914.

Ferdinand Nielsen	fra 1884 til 1888
Chr. Arntsen	- 1888 - 1892
Johannes Johansen	- 1892 - 1895
Thorvald Nielsen	- 1895 - 1898
Chr. Nielsen	- 1898 - 1914

HAVNEARBEJDERNES FORBUND

I Løbet af Sommeren 1884 var der stærke Kræfter i Gang for at organisere Sæd- og Stykgodsarbejderne. Disse Bestræbelser kronedes med Held, idet der den 1. August 1884 stiftedes en Organisation, der fik Navnet »Sæd- og Stykgodsarbejdernes Fagforening«. Ved Starten havde Fagforeningen 134 Medlemmer.

Den 12. August udsendte Bestyrelsen for den nystiftede Fagforening følgende Opraab til Fagets Udøvere:

*»Opfordring til samtlige Sæd- og Stykgodsarbejdere
i København.*

Paa et Møde, som afholdtes den 1. August, blev der stiftet en Fagforening under Navn af Sæd- og Stykgodsarbejdernes Fagforening med et efter Forholdene anseligt Medlemstal. Foreningens Formaal er at samle alle ved Losning og Ladning af Sæd og Stykgods beskæftigede Arbejdere i en fælles Organisation, for at varetage Fagets Interesser. Bestyrelsen retter derfor en Opfordring til alle, som arbejder i dette Fag, og som ønsker at hævde deres Stilling i Samfundet, om at melde sig ind i Foreningen og derved bidrage til, at Arbejderne kommer til at staa solidariske i Kampen for Tilværelsen.

Særlig henvender vi os til dem, som arbejder under det forenede Dampskibsselskab, et Selskab, som snart har Monopol paa den indenlandske og en stor Del af den udenlandske Fragt, og som saadan beskæftiger en stor Del Arbejdere, hvorved det ophober Kapitaler paa Arbejdernes Bekostning. Det er nemlig det Selskab, der betaler daarligst og tager mindst Hensyn til Arbejderne, og det er da navnlig ved den indenrigske Afdeling, at Selskabets Udbytning af Arbejderne særlig træder frem. Vi opfordrer derfor alle, som søger dette Selskabs Arbejde, til at indtræde som Medlemmer og derved bidrage til, at Foreningen kan naa det Maal, den tilstræber, nemlig en human Behandling og en menneskelig Tilværelse for Arbejderne.

Indmeldelse modtages i Havnegade 19, Kælderen, hos Asmussen.

*Bestyrelsen for
Sæd- og Stykgodsarbejdernes Fagforening.«*

Til at begynde med havde Fagforeningen god Fremgang, hvad der bl. a. fremgaar af, at Generalforsamlingen i September 1884 vedtog en Beslutning om, at man ikke vilde arbejde sammen med

Stiftelsesdatoen paa Fanen skal formentlig angive den Dag, da Sæd- og Stykgodsarbejdernes Fagforening skiftede Navn til Havnearbejdernes Forbund. Dette skete imidlertid paa en Generalforsamling den 16. Okt. 1889. Ser man bort fra Navneforandringen, er Organisationens rigtige Stiftelsesdag den 1. August 1884.

andre end Foreningens Medlemmer, hvorved man dog undtog Kvæsthusbroen og Toldboden, hvor der fandtes mange uorganiserede Arbejdere.

Paa samme Generalforsamling nedsattes iøvrigt et Udvalg til Udarbejdelse af en Priskurant, ligesom man vedtog Anskaffelsen af et Emblem for Foreningens Medlemmer. Det besluttedes endvidere at kræve 50% Tillæg for Søndags- og Natarbejde.

Beslutningen om kun at arbejde sammen med Fagforeningens Medlemmer førte til en Konflikt med Arbejdsgiverne, der nægtede at forhandle med Foreningens Bestyrelse, saalænge Beslutningen stod ved Magt. Den blev derfor annulleret ifølge en senere Generalforsamlings-Beslutning.

Paa en Generalforsamling den 16. Oktober 1889 vedtoges det at ændre Foreningens Navn til *Havnearbejdernes Forbund* med

den Motivering, at man dermed bedre var i Stand til at samle Medlemmer. Der blev paa den Tid afholdt en Række offentlige Møder, der dog ikke opviste lige god Deltagelse, ligesom de kun medførte ringe Tilgang af Medlemmer. Den finansielle Stilling var ogsaa meget sløj, hvad der fremgaar af, at Regnskabet for første Kvartal 1890 kun udviste en Indtægt paa 54 Kr., en Udgift paa 41 Kr. og en Kassebeholdning paa 13 Kr. Paa en Sparekassebog indestod desuden 50 Kr., og Strejkekassens Beholdning beløb sig til 14 Kr.

I 1892 blev Havnearbejderne inddraget i en Konflikt i Havnen, der tabtes og paaførte Forbundet et føleligt Medlemstab. I de følgende Aar skete der næsten ingen Nyindmeldelser, og i 1895 var Stillingen den, at Medlemstallet var saa ringe og de økonomiske Forhold saa daarlige, at Bestyrelsen, ifølge Forbundets Protokol, ikke havde videre at foretage sig end at administrere og bevare Forbundets Ejendele. Paa en Generalforsamling i Januar 1896 besluttedes det derfor at lade Organisationsarbejdet hvile foreløbigt indtil der atter var Tilslutning til Forbundet, der paa det Tidspunkt kun bestod af enkelte Bestyrelsesmedlemmer.

I Løbet af 1896 levede Forbundet dog op paany, og det var Spørgsmaalet om Kullosning ved Dampspil, der satte Liv i Organisationsarbejdet. I Frihavnen var en Formand Skaarup begyndt med denne Arbejdsmetode, og efter Ønske af nogle Medlemmer i Frihavnen afholdt Forbundet et stort og godt besøgt offentligt Møde, hvor Formanden Willumsen og flere andre Talere havde Ordet. Mødet vedtog enstemmig en Beslutning om, at *Havnearbejderne aldrig vilde anerkende Anvendelse af Dampspil ved Ophejsning af Kul*. Nævnte Formand blev boykottet, og de Arbejdere, der gik i Arbejde hos ham, betragtedes som Skruebrækkere. I Forbundets Protokol støder man i den følgende Tid ofte paa Formand Skaarups Navn, og Forbundets Møder og Generalforsamlinger maatte ofte tage Stilling til Optagelse i Forbundet af Havnearbejdere, der havde været beskæftiget hos Skaarup.

Paa et Medlemsmøde den 21. August 1896 meddeltes, at Forbundet nu talte 300 Medlemmer, og man følte sig allerede saa stærk, at man kunde foretage et Lønfremstød overfor Frihavnselskabet og D. F. D. S., hvilket sidste Selskab stadig var en daarlig Betaler og beredte Forbundet mange Vanskeligheder. Der

opnaedes en Del Forbedringer, og begge Selskaber gik med til at anerkende Forbundet som Arbejdernes Repræsentant. Paa Grund af disse heldigt forløbne Aktioner var Forbundets Medlemstal i Begyndelsen af 1897 steget til 1120. Medlemsfremgangen fortsattes i de umiddelbart følgende Aar. I 1898 og 1899 talte Forbundet 1500, i 1900 1600 Medlemmer. Den 24. Januar 1897 vedtoges det paa en Generalforsamling at leje et fast Lokale i Fredericiagade 59, saaledes at Medlemmerne ikke mere var tvungen til at gaa paa Værtshus, naar de skulde betale Kontingent og lignende.

Paa en Generalforsamling den 27. Februar 1898 vedtoges de paa andet Sted nærmere omtalte Regler for Samarbejdet med de øvrige Havnearbejderorganisationer, ligesom man enstemmigt vedtog Forbundets Indmeldelse i De samvirkende Fagforbund, som dette dog nægtede at godkende, da Optagelse kun kunde ske gennem Dansk Arbejdsmandsforbund, med hvilket der derefter optoges Forhandlinger, der i 1899 afsluttedes med Forbundets Indmeldelse i Arbejdsmandsforbundet.

Paa sidstnævnte Generalforsamling opstod iøvrigt en Uoverensstemmelse mellem Formanden og Forsamlingen. H. Willumsen krævede nemlig som Betingelse for at modtage Genvalg en Løn af 1500 Kr. aarlig, og da Generalforsamlingen forkastede et saalydende Forslag, fratraadte Willumsen som Formand. Sagen gik dog i Orden paa den følgende Generalforsamling, der fastsatte Formandens Løn til 1200 Kr., hvad Willumsen gik ind paa, hvorefter han fortsatte sin Formandsgerning.

Vi har allerede anført, at Forbundet i de første Aar af sin Bestaaen kun raadete over smaa Midler. I 1886 var Kontingentet kun 25 Øre maanedligt, i 1891 blev det forhøjet til 40 Øre pr.

H. Willumsen
f. 1836 — d. 1927

De københavnske Havnearbejderes gamle Forkæmper, Formand for Havnearbejdernes Forbund fra 1884 til 1902. Medstifter af Arbejdsmændenes Centralforbund og dets Forretningsfører fra 1891 til 1895.

Maaned, senere til 60 Øre. Først med Forbundets Indmeldelse i Dansk Arbejdsmandsforbund skete der en betydelig Forhøjelse af Kontingentet, som i 1900 var 1 Kr. ugentligt.

Kontingentet stod iøvrigt i Forhold til Medlemmernes ringe økonomiske Kaar. Lønningerne var kun smaa og tillod lige at dække det mest nødvendige til Livets Underhold. Da man saaledes paa et Medlemsmøde i 1897 drøftede Spørgsmaalet om Indførelse af Mødepligt ved Begravelser, ytrede flere Talere Betæneligheder, da Medlemmerne ikke havde saa godt Tøj, at de kunde være bekendt at møde i det ved saadanne Lejligheder.

Forbundets første Fane blev indviet ved en Festlighed den 9. Maj 1891 i Rømersgades Forsamlingsbygning. A. C. Meyer holdt Festtalen, og paa den næstfølgende Generalforsamling valgtes Medlem Nr. 36, Lars Hallberg, til Forbundets første Fanebærer. Den næste Fane indviedes den 24. Maj 1913. Formanden, H. Olsen, talte og Havnearbejdernes Sangkor afsang nogle Sange, hvorefter den muntre Del af Festen tog sin Begyndelse.

Perioden fra 1899 til 1903 var for Havnearbejderforbundets Vedkommende præget af Samarbejdet med Søens Arbejdere, de organisatoriske Nydannelser i Form af Dansk Transportarbejderforbund og Dansk Havnearbejderforbund, Konflikten i 1902 og den som Følge af Nederlaget voldsomme Nedgang i Medlemstallet. Paa et Fællesmøde af de københavnske Havnearbejdere i Midten af 1902 blev det meddelt, at Forbundet endnu havde 400 Medlemmer, men dette Tal turde have været for højt angivet, thi da Havnearbejderforbundet i 1904 genindtraadte i Dansk Arbejdsmandsforbund, var Medlemstallet kun 224, og i 1905 sank det endog til 195. Derefter har der dog været stadig Fremgang, og ved Sammenlutningen i 1914 talte Forbundet 771 Medlemmer.

I Tiden fra 1884 til 1914 har Havnearbejdernes Forbund haft fem Formænd, hvoraf den første, Chr. Hansen, kun var Formand et kort Stykke Tid. Bortset fra Chr. Hansen ser Fortegnelsen over Forbundets Formænd saaledes ud:

H. Willumsen	fra 1884 til 1886
J. Christiansen	- 1886 (var kun Formand kort Tid)
H. Willumsen	- 1886 til 1902
Ludvig Larsen	- 1902 - 1903
Hans Olsen	- 1903 - 1914

TRÆLASTARBEJDERNES KLUB

Allerede den 11. Maj 1884 stiftede Trælastarbejderne i København en Fagforening, der ophørte at bestaa i 1887. I en Række Aar fandtes der saa ikke nogen særlig Forening for Trælastarbejdere, men paa et den 19. Juli 1895 afholdt Møde, der var besøgt af 40 Mand, besluttedes Oprettelsen af Trælastarbejdernes Klub, hvis konstituerende Generalforsamling afholdtes den 1. August 1895, hvor man vedtog Love og foretog Valg af Ledelse. Til Formand valgtes V. Bech, og der indmeldte sig straks 20 Medlemmer.

Desværre foreligger der ikke Oplysninger om Klubbens Medlemstal i de forskellige Aar. Der foreligger kun Tal for 1897 og 1900, hvor Medlemstallet angives at være henholdsvis 140 og 145.

Der blev straks efter Starten nedsat et Udvalg til Udarbejdelse af en Priskurant, men først i April 1897 opnaaedes der Enighed med Tømmerhandlerforeningen herom, og den første Priskurant traadte derefter i Kraft.

Paa Generalforsamlingen den 13. April 1898 besluttedes Indmeldelse i De samvirkende Fagforbund, paa hvis konstituerende Kongres Klubben havde været repræsenteret, men ligesom Havnearbejderne henvistes ogsaa Trælastarbejderne til at søge Optagelse i Dansk Arbejdsmandsforbund, et Forslag, som Klubben bestemt afviste, da man mente at staa stærkere alene og kun ønskede Samarbejde med de øvrige Havnearbejderorganisationer.

I August 1898 indviede Trælastarbejderne deres første Fane ved en Stiftelsesfest, hvori deltog Repræsentanter for de to andre Organisationer under Fællesledelsen.

Trælastarbejderne var ikke inddraget i Konflikten i 1902, da Tømmerhandlerforeningen var neutral, men Klubben forbeholdt sig Ret til at nægte Arbejde paa Rederiforeningens Skibe. I Maj Maaned 1902 blev der med Tømmerhandlerforeningen afsluttet en ny Overenskomst med 3 Aars Gyldighed.

Som omtalt i Afsnittet om Samlingsbestræbelserne har Trælastarbejdernes Klub lige siden sin Oprettelse haft et snævert Samarbejde med de øvrige københavnske Havnearbejderorganisationer, men Klubben modsatte sig længe Indmeldelsen i Dansk Arbejdsmandsforbund. Selv længe efter, at Havnearbejderne havde ind-

meldt sig i Forbundet, holdt Trælastarbejderne fast ved dette Standpunkt. Først i 1910 indtraadte de i Havnearbejdernes Forbund og kom dermed ogsaa ind i Arbejdsmandsforbundet.

Trælastarbejdernes Klub er den eneste københavnske Havnearbejderorganisation, der ligger inde med Protokoller lige fra Starten. Saafremt Referaterne af Møder og Generalforsamlinger havde været mere fyldige, vilde det paa Grundlag af disse Protokoller have været muligt at udfylde en Del Huller i Oversigten over Organisationernes Udvikling og Arbejde, navnlig i Tiden fra 1898 til 1925, hvorom der ikke foreligger Protokoller eller andet Materiale i Fællesforbundets Arkiv.

Men netop for dette lange Tidsrum giver Referaterne hovedsagelig kun Oplysning om Dagsorden og Resultatet af Valg, og de yder saaledes intet Bidrag til Belysning af den organisatoriske Udvikling og Virksomhed som Helhed.

Trælastarbejdernes Klub opviser følgende Formandsrække:

V. Bech	fra	1/8	1895	til	13/4	1898	
E. Mouritzen	-	13/4	1898	-	3/7	1898	
A. Bryld	-	3/7	1898	-	14/10	1900	
F. O. Larsen	-	14/10	1900	-	19/7	1903	
J. Ahrensberg	-	19/7	1903	-	15/7	1906	
F. O. Larsen	-	15/7	1906	-	15/9	1906	
P. Jensen	-	7/10	1906	-	21/1	1908 ¹⁾	
F. O. Larsen	-	3/7	1908	(var endnu Formand ved Sammenslutningen)			

¹⁾ P. Jensen fratraadte som Formand grundet paa, at Generalforsamlingen forkastede et Forslag om Indmeldelse i Dansk Arbejdsmandsforbund. — I Tiden mellem de 2 Generalforsamlinger fungerede J. Ahrensberg som Formand.

FRIHAVNSARBEJDERNES FORENING

Frihavnen var i de første Aar en meget urolig Arbejdsplads, hvor der forefaldt mange Konflikter. Det lykkedes dog efterhaanden Havnearbejdernes Forbund at faa indført nogenlunde ordnede Forhold. I September 1896 opnaedes der mellem Forbundet og Frihavnselskabets Direktør Enighed om et Forslag vedrørende Arbejdstid og Lønforhold, og samtidig blev Forbundet anerkendt af Selskabet. I 1897 blev efter en Konflikt den første Priskurant underskrevet af Frihavnselskabets Direktion.

Trods dette fremkom stadig mange Klager over Forholdene i Frihavnen, der senere førte til ret omfattende Konflikter, som vi dog ikke skal komme nærmere ind paa i denne Forbindelse, da de ret udførligt omtales paa andet Sted.

Den 11. April 1899 stiftede de fastansatte Arbejdere i Frihavnen deres egen Forening og skilte sig dermed ud af Havnearbejdernes Forbund. Foreningen, der saaledes var den yngste Havnearbejderorganisation, talte ved Starten 200 Medlemmer. Medlems-tallet var i 1902 steget til omtrent 300, og fra 1906 til 1914 udgjorde det gennemsnitlig 350.

Foreningen blev straks indmeldt i Dansk Arbejdsmandsforbund, men blev paa Grund af Foreteelserne i Forbindelse med Havnestrejken i 1902 tvungen til at udtræde af Forbundet. Herom udtalte Forbundets Formand Lyngsie paa Kongressen i Juni 1902 bl. a. følgende: »I Beretningsperioden har vi beskæftiget os med Frihavnsarbejdernes Forhold, faaet dem løst fra deres Karakterbog og gjort dem til frie Folk, noget vi ikke fik lang Fornøjelse af, eftersom Havnearbejderne ved deres mislykkede Strejke sørgede for, at de blev nødt til at melde sig ud af Forbundet«.

I de følgende Aar stod Foreningen udenfor Dansk Arbejdsmandsforbund, et Forhold, der kom paa Tale ved Forbundets Kongres i Juli 1906, hvor Havnearbejdernes Repræsentant ankede over, at Frihavnsarbejderne pyntede sig med Forbundets Navn, skønt de stod udenfor. Kongressen drøftede Frihavnsarbejdernes Organisationsforhold, og det blev herunder oplyst, at der paa det Tidspunkt gik 400 Arbejdere, der havde fraskrevet sig Organisationsretten, og at der burde gøres noget herimod. Der vedtoges hertil følgende af Kularbejdernes og Havnearbejdernes Repræsentanter stillede Resolution:

»Kongressen henstiller til Hovedbestyrelsen, at denne i Forening med Havnearbejdernes Bestyrelse undersøger, om Forholdene tillader det, og Tiden er inde til, at Frihavnsarbejderne atter indtræder i Arbejdsmændenes Forbund.

Tillige henstiller Kongressen til Hovedbestyrelsen og Afdelingsbestyrelserne i Hovedstaden og de vedkommende Medlemmer, at der af al Kraft arbejdes hen til, at Arbejdskortene afskaffes og at samtlige Underskrifter i Arbejdsgivernes Bøger annulleres.«

Bestræbelserne i den i Resolutionen angivne Retning førte saa til, at Foreningen den 1. Juni 1907 genindtraadte i Forbundet, og dermed kom Frihavnsarbejderne med i det Samarbejde mellem de københavnske Havnearbejdere, der i 1914 førte til Fællesforbundets Oprettelse.

Foreningens første Formand var Johan Severin Hansen, der beklædte Stillingen indtil 1910, hvor han afløstes af P. Rasmussen, der igen efterfulgtes af Chr. Hansen. Ved Sammenslutningen i 1914 var Johan Severin Hansen atter Formand for Foreningen.